

Житомирський державний університет імені Івана Франка
Соціально-психологічний факультет
Кафедра соціальної та практичної психології

ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЇ ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ

Збірник наукових праць викладачів та студентів

Випуск 1

Житомир
Вид-во ЖДУ ім. І.Франка
2015

*Рекомендовано до друку вченою радою
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол №5 від 11.12.2015р.)*

Рецензенти:

С.М. Симоненко – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри педагогічної та вікової психології Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д.Ушинського

В.О. Климчук – кандидат психологічних наук, професор кафедри психології Українського Католицького Університету

Л.П.Бутузова – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної, вікової та педагогічної психології Житомирського державного університету імені Івана Франка

П49 Прикладні аспекти психології особистісного зростання. Збірник наукових праць студентів та викладачів. Випуск 1. / За ред. Л.П. Журавльової, Н.Ф. Портницької, Ю.Ю. Дем'янчук. – Житомир, Вид-во ЖДУ імені Івана Франка. 2015. – 130 с.

У збірнику наукових праць «Прикладні аспекти психології особистісного зростання» представлені результати науково-дослідної діяльності викладачів кафедри та результати роботи студентських психологічних гуртків та проблемних груп.

Статті подано в авторській редакції.

ЧИННИКИ ТА МЕХАНІЗМИ ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ

1.	Гавриловська К. Психологічна складова нормативно-правової регуляції поведінки особистості.....	6
2.	Дем'янчук Ю. Використання методів арт-терапії у роботі практичного психолога.....	9
3.	Котлова Л. Психологічний аналіз учбових конфліктів.....	11
4.	Котлова Л., Саух Т. Теоретичний аналіз факторів задоволеності шлюбом подружжя.....	15
5.	Кириченко В. Психологія споживчої поведінки.....	17
6.	Кулаковський Т. Формування підприємницьких компетенцій як завдання практичної психології.....	24
7.	Литвинчук А. Місце емпатії в структурі екологічної самосвідомості особистості.....	29
8.	Мазяр О. Психологічний експеримент І.О. Сікорського.....	33
9.	Можаровська Т. Особливості розвитку екологічної свідомості у підлітковому віці.....	35
10.	Фальковська Л. Архетип справедливості в українських казках.....	37
11.	Шмиглюк О., Зарицька Б. Теоретичний аналіз проблеми самосвідомості у психологічній науці.....	40

ОСОБИСТІСНЕ ЗРОСТАННЯ: ВІКОВІ ТЕНДЕНЦІЇ

12.	Гавриловська К., Скрицька К. Чинники формування інтернет - залежності в юнацькому віці.....	43
13.	Гавриловська К., Шаховець Ю. Особливості емоційної сфери дітей з синдром Дауна.....	45
14.	Котлова Л., Бродовська А. Аналіз результатів дослідження прояву шкільної тривожності молодших школярів з різним рівнем навчальної успішності.....	47
15.	Котлова Л., Дідківська В. Зв'язок рівня комунікативності та інтернет – залежності в юнацькому віці.....	49
16.	Кирильчук І. Дослідження ціннісної сфери школярів при переході з молодших до середніх класів.....	51
17.	Кириченко В., Яцинюк Д. Психологічні особливості споживчої поведінки молоді.....	57
18.	Портницька Н., Войцехівська Ю. Гендерні особливості	

	стратегіальних тенденцій розвитку творчих здібностей у молодшому підлітковому віці.....	60
19.	Портницька Н., Долінчук І. Порівняльний аналіз ефективності опитувальників та психосемантичних методів у вивченні образу майбутнього подружнього партнера у юнацькому віці.....	64
20.	Портницька Н., Хомутовська О. Особливості прояву самостійності підлітків залежно від стилю материнського виховання.....	67
21.	Портницька Н., Чупріна С. Образ ідеальної дитини у свідомості батьків підлітків.....	69
22.	Савиченко О., Манілов Ю. Вікові особливості сприймання політичної реклами.....	71

ОСОБИСТІСНЕ ЗРОСТАННЯ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ РАКУРС

23.	Весельська А. Вплив особистісних характеристик на розуміння музичних творів.....	75
24.	Гавриловська К., Зверева І. Особливості мотиваційної сфери військовослужбовців.....	78
25.	Гавриловська К., Опанчук Т. Психосемантичні характеристики образу кохання у масовій свідомості.....	80
26.	Гавриловська К., Роїк І. Порівняльний аналіз емоційних станів молодих матерів із різним соціальним статусом.....	83
27.	Котлова Л., Драган С. Аналіз гендерних особливостей ставлення до грошей у студентському середовищі.....	86
28.	Котлова Л., Гарбовська І. Порівняльний аналіз ставлення чоловіків та жінок до поняття «конфлікт».....	88
29.	Котлова Л., Ковальчук В. Динаміка професійної мотивації студентів-психологів першого і п'ятого курсів.....	92
30.	Котлова Л., Ковтун В. Дослідження рівня комунікативної компетентності студентів-психологів 1 та 3 курсу	94
31.	Котлова Л., Осінчук Л. Дослідження стилів поведінки в конфліктній ситуації в студентів з різним соціометричним статусом у групі.....	98
32.	Кириченко В., Божук І. Ефективність використання елементів еротичності у рекламі.....	100
33.	Мазяр О., Міліневська Е. Суперечності між декларованими цінностями та реальною поведінкою студентів гуманітарних спеціальностей.....	102

34.	Савиченко О., Дубова С. Розвиток мотивації досягнення студентів в умовах неформальної освіти.....	106
35.	Тичина І., Листопадська М. Професійний вибір в уявленнях сучасних старшокласників.....	108

ОСОБИСТІСНЕ ЗРОСТАННЯ: ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДІАГНОСТИКИ ТА СУПРОВОДУ

36.	Гречуха І. Ціннісна підтримка літературно обдарованих старшокласників: на прикладі роботи українських та польських літературних осередків.....	112
37.	Дем'янчук Ю., Шмиглюк О. Структура психологічного портрету дитини у роботі з проєктивними техніками.....	116
38.	Загурська І. Кризові моменти в розвитку самооцінки першокласників.....	118
39.	Кирильчук І., Черняєва В. Психометрична характеристика тесту визначення рівня навчально-пізнавальної активності студентів ВНЗ.....	122
40.	Тичина І., Байдюк А., Жигун Ю., Кухарчук В., Лобода О. Рефлексія досвіду тренінгової роботи з дітьми, що потребують корекції розумового розвитку.....	125

ОСОБИСТІСНЕ ЗРОСТАННЯ: ВІКОВІ ТЕНДЕНЦІЇ

Ксенія Гавриловська

кандидат психологічних наук, доцент

Катерина Скрицька

студентка V курсу

ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРНЕТ - ЗАЛЕЖНОСТІ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ

Інтернет – це глобальна інформаційна мережа, яка об'єднує велику кількість регіональних мереж і водночас мільйони комп'ютерів в усіх кінцях планети з метою обміну даними та доступу до інформаційних та технологічних ресурсів. Саме тому останнім часом досить актуальною є проблема Інтернет - залежності. Через соціальні мережі люди роблять покупки, здійснюють пошук інформації про різноманітні аспекти життя, оплачують квитанції за надання різних побутових чи професійних послуг. Даний феномен пов'язаний з тим, що сучасне суспільство перебуває на етапі розвитку комп'ютерних інформаційних технологій, що викликає залежність від мережі Інтернету та як результат виникає Інтернет – залежність. Проблема залежності від Інтернету найбільш актуальна, зазвичай, в юнацькому віці.

Вивченням проблеми Інтернет – залежності займалися такі дослідники: І. Голдберг (запропонував термін "Інтернет – залежність" для опису нездоланної тяги до використання Інтернету), К. Янг (автор опитувальника, який визначає наявність в людини Інтернет – залежності) [1], М. Орзак (описав основні психологічні та фізіологічні симптоми Інтернет - залежності), М. Шоттон (типологія залежності людини від комп'ютера), А. Войскуновський (описав поведінкову характеристику Інтернет – залежної людини) та інші [2].

Незважаючи на велику кількість досліджень з даної тематики, проблема Інтернет – залежності та чинників її формування є недостатньо дослідженою, чим і зумовлено актуальність нашого дослідження.

В ході проведення аналізу наукової літератури з проблеми Інтернет – залежності нами було виділено три основні чинники, що викликають залежність від соціальних мереж. Отже, до чинників формування Інтернет – залежності в юнацькому віці відносяться: соціальні, соціально – психологічні та ситуаційні чинники.

До соціальних чинників, що провокують Інтернет – залежність відносяться: небажання емоційного зближення з людьми, дефіцит

спілкування, афіліація, соціальна дезадаптація та незадоволення умовами життя у цілому, нестача грошей. Перераховані соціальні чинники є досить актуальними. Небажання емоційного зближення з людьми, дефіцит спілкування, афіліація та соціальна дезадаптація викликані тим, молодь здебільшого незадоволена умовами життя та нестача грошей являється тими чинником, який пригнічує емоційний стан людини та призводить до небажання займатися звичними справами.

До соціально - психологічних чинників, що провокують появу Інтернет – залежності відносяться: неадекватний прояв емоцій, компенсація низької самооцінки, несформованість і неефективність психологічних захистів. Перераховані чинники, являються досить поширеними в юнацькому віці і стосуються психологічного здоров'я молоді. При наявності проблем з низькою самооцінкою, неадекватним проявом емоцій чи з неефективністю психологічних захистів людина намагається втекти від реальності, від особистих проблем шляхом занурення в соціальні мережі.

До ситуаційних чинників, що провокують Інтернет – залежність відносяться: психотравмуюча ситуація та уникнення проблем шляхом переключення і заміщення діяльності. Якщо людина перебувала в психотравмуючій ситуації вона намагається забути про неї шляхом переключення уваги. В таких ситуаціях переключити увагу можна на якесь цікаве зайняття або хобі. При відсутності улюбленого заняття та при слабкій нервовій системі людина починає захоплюватись Інтернетом, алкоголем, наркотиками, що згодом переростає в залежність.

Загалом можна стверджувати, що ці три чинники формування Інтернет – залежності є досить актуальними у житті юнаків та юнок. При наявності проблем з самооцінкою, дефіцитом спілкування чи переживання травмуючої ситуації молодь не може впоратись з цим самотійно та намагається уникнути травмуючи думок чи дій шляхом втечі у віртуальний світ. На нашу думку, ці три групи чинників є взаємопов'язаними та можуть істотно впливати на формування Інтернет – залежності в юнацькому віці.

Список використаних джерел

1. Янг К. С. Диагноз - Интернет-зависимость // Мир Интернет, 2000. - №2. - С.24-29.
2. Войскунский А.Е. Зависимость от Интернета: актуальная проблема // Мир Интернета. – М., 2000. – №3.

Збірник наукових праць викладачів та студентів

ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЇ ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ

Випуск 1

Укладачі Журавльова Л.П., Портницька Н.Ф., Дем'янчук Ю.Ю.

Художнє оформлення обкладинки Кириченко В.В.